

Inleiding

Jurriaan Persyn

4elict1

Juni 2006

Dit portfolio bevat ethische bedenkingen over verscheidene technologische vraagstukken. Het wil een oefening zijn in gestructureerd denken over ethische kwesties en tracht daarbij de technieken en begrippen aangereikt in de cursus 'Deontologie' van dhr. Meganck te gebruiken.

In een eerste tekst, geschreven samen met Wouter Vanderbeke, trachten we een groot maatschappelijk thema in kaart te brengen, namelijk dit van de genetische manipulatie. Dit thema is zonder twijfel één van de schoolvoorbeelden wanneer men denkt aan ethiek en deontologie. De omvang van de discussie en de veelheid aan argumenten en standpunten maken dit een boeiend, maar evenzeer ingewikkeld onderwerp voor een ethische beschouwing. We benaderen dit onderwerp vanuit macro-ethisch standpunt.

Het getuigt van enige hoogmoed dat wij ons op dit onderwerp hebben gestort, ook omwille van de beperkte technische kennis die wij over dit thema hebben. Aan de andere kant was het juist daarom een grote uitdaging om, geïnspireerd door de cursus, een dergelijk thema aan te vatten en te proberen om enige structuur en logica te brengen in de ongetwijfeld vaak zeer emotionele discussies over dit thema.

Een tweede en derde tekst hebben directer verband met onze opleiding tot Industrieel Ingenieur en behandelen vraagstukken die typischer zijn voor ingenieurs, en zelfs specifiek voor de job die ik binnenkort aanvat. Zo behandel ik eerst enkele ervaringen die ik opdeed tijdens het werken aan mijn thesisopdracht. Deze opdracht voerde ik uit samen met Wouter Vanderbeke en met hem schreef ik ook de derde tekst waarbij we een belangrijk thema uit ons eindwerk meer algemeen en vanuit ethisch standpunt bekijken.

Bij deze twee laatste teksten gaat het om een concreter vraagstuk waar er meer ervaring en kennis over aanwezig was en het bijgevolg eenvoudiger was om in kaart te brengen. Anderzijds is het bij concrete situaties niet altijd eenvoudig om te zien hoe deontologie of ethiek een rol speelt of kan spelen, daar waar een discussie over genetische manipulatie meteen als ethisch geladen wordt bestempeld.

Voor het eindwerk hebben wij als Industrieel Ingenieur ICT meer specifiek de taak van een

webontwikkelaar gehad. Ook de tekst 'Ethische beschouwingen in verband met Accessibility' is opgesteld vanuit het oogpunt van een webontwikkelaar. Deze taak / job is een jobgebied waar ik me reeds enkele jaren in verdiep en waar ik binnenkort ook professioneel in zal tewerkgesteld zijn. Dit verantwoordt zowel de keuze voor het eindwerk als het uitgebreider uitwerken van een macro-, meso- en micro-ethische beschouwing uit dit werkveld.

Een job als webontwikkelaar kan aangevat worden vanuit de opleiding van ingenieur, maar evenzeer kan men via andere opleidingen in dit werkveld terechtkomen. Er bestaan graaatsopleidingen en men heeft licentiaten informatica. Bovendien kan men ook gerust goede webontwikkelaars vinden die het beroep autodidactisch hebben aangeleerd. We zien dat, zoals vaak bij ingenieurs, de kennis die wordt opgedaan in de opleiding niet exclusief tot het domein van de ingenieur behoort. De grens tussen een professionele en niet-professionele webontwikkelaar is moeilijk te leggen. Het feit dat websites ontwikkelen zowel heel eenvoudig (in principe kan iedereen snel een website in elkaar boksen), als zeer moeilijk (het uitbouwen van bv. een wereldwijde zoekmachine vergt zeer specifieke kennis) kan zijn, maakt de discussie omtrent professionalisme er niet eenvoudiger op. Typisch voor dit werk is dat de informatie nodig om je job goed te doen ook eenvoudig toegankelijk is, uiteraard via het medium internet zelf. Dit zorgt ervoor dat bij het solliciteren voor een job in dit werkveld, maar vast en zeker ook in gerelateerde domeinen waar een ingenieur terecht kan komen, specifieke competenties centraal staan, méér dan het diploma op zich. Toch zien we dat er ook binnen deze wereld enige drang is om professionaliteit te definiëren¹.

De grote diversiteit aan jobs die je met een diploma industrieel ingenieur kan aanvatten, maar ook de grote diversiteit aan diploma's waarmee je een bepaalde job kan aanvatten, maken het definiëren van wat een professional is en hoe die zich dient te gedragen er niet eenvoudiger op.

Door de kennis opgedaan door de cursus en het portfolio viel op dat, door er theorie en historische voorbeelden bij te halen, het ethisch denken kan gestructureerd worden en dat het mogelijk is om een 'ethische intuïtie' te staven met logisch denken. Zowiezo zal in elke beslissing of daad die je stelt ethiek een rol spelen. Door de oefeningen is deze intuïtie nu meer een bewustzijn en heb ik ook kennis gemaakt met codes, denkwijzes en modellen waar je bij het nemen van een beslissing op kan terugvallen.

1. Een goed voorbeeld hiervan is het artikel 'Web Standards and The New Professionalism' en de discussie errond op de website van Molly E. Holzschlag - <http://www.molly.com/2005/11/14/web-standards-and-the-new-professionalism/>